

| angpaghimakas.wordpress.com | facebook.com/ang.paghimakas.58 | angpaghimakas@yahoo.com |

SAULOGON ANG IKA-50 KA TUIG SANG PARTIDO KOMUNISTA SANG PILIPINAS!

DETERMINADO NGA AWAYON KAG RUMPAGON ANG PASISTANG TIRANIYA SANG REHIMENG US-DUTERTE! DAUGON ANG MAS DALAGKU NGA REBOLUSYONARYONG KADALAG-AN PARA SA PROLETARYADONG PILIPINO KAG PUMULUYO!

Komiteng Tigpatuman, Komiteng Rehiyunal sang Partido sa Isla sang Negros
Disyembre 26, 2018

Sa malahalon nga okasyon sang ika-50 ka anibersaryo sa pagtukod sang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP), kami, sa Komiteng Tigpatuman sa Komiteng Rehiyunal sang Partido sa Negros, mabaskug nga nagataas kamao sa Pula nga pagsaludo sa tanan nga kadre kag katapuan sang Partido sa isla, tanan nga Pulang kumander kag hangaway sang Bag-ong Hukbo sang Banwa (BHB) Apolinario Gatmaitan Command (AGC), tanan nga alyadong pwersa sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) sa Negros, kag tanan nga progresibo kag patriyotiko nga pumuluyong Negrosanon.

Sa ngalan sang rebolusyonaryong pwersa kag pumuluyo sa Negros Occidental kag Negros Oriental, nagaisa kag mabaskug gid man kami nga nagahatag sang pinakamainit nga pagtamyaw kag rebolusyonaryong pakig-isa sa bug-os nga pungsodnon nga katapuan sang Partido kag sa Komite Sentral sang PKP.

Kabahin kami sa kalipay sang mga mamumugon, mangunguma kag iban pa nga ginahimuslan kag ginapigos nga masa sa Negros kag sa pungsod karon nga ang PKP, nga gintukod sadtong Disyembre 26, 1968 sa teoretikal nga giya sang Marxismo-Leninismo-Maoismo (MLM), naglab-ot na sa makasaysayanong lima ka dekada nga putokputokan bilang taliba sang Pilipinong proletaryo kag namuno sa rebolusyong Pilipino.

Ginahatagan naton sang pinakamataas nga rebolusyonaryong pasidungog ang gatusan ka proletaryong rebolusyonaryo, pwersang gerilya kag masang aktibista sa Negros nga nabuhi kag nagkalamatay sulod sa nagligad nga 50 ka tuig para sa dungganon nga kawsa sang pungsodnon nga demokrasya kag sosyalista nga palaabuton.

Sining karon lang nga mga panghitabo, dugang pa, nagaduso sa aton nga ihalad ang paghandum sa ika-50 ka tuig sang Partido sa isla, partikular sa paghanduraw kag pagpangita sang hustisya para sa siyam ka mamumugon sa kampo nga biktima sang Sagay Masaker, nga amo ang pinakamakasilidni nga insidente sang pagpatay sa mga mangunguma sa subong sa idalum sang pasistang rehimeng US-Duterte.

Sa sulod sg 50 ka malawig nga katuigan sg matutom nga paghimakas, ang Partido, hukbo sg banwa kg ang rebolusyonaryo nga nagahiliugyon nga prente nakatipon sg kusog kg nakaangkon sg kumpyansa kg suporta sg malapad nga pumuluyo

Pareho sa mga biktima sang Escalante Masaker sa panahon sang diktadura ni Marcos, upod sila sa mga martir kag baganihan sang pumuluyo sa Negros nga ang pinakamataas nga sakripisyo para sa handum sang masang anakbalhas pareho ang kabug-aton sang Bukid Kanlaon.

Kag samtang ang Kanlaon indi lang amo ang putokputokan nga bukid sang isla kundi isa ka aktibo nga bulkan nga nagasimbolo sa sosyal nga kinagamo sa Negros, ang handumanan sang ila huwaran nga kabuhi kag ang kabuhi nila Apolinario Gatmaitan, Leonardo Panaligan, Roselyn Pelle, Armando Sumayang Jr kag Rachelle Mae Palang, kag iban pa nga mártir sang inaway banwa, mahimong magpabilin sa aton rebolusyonaryo nga diwa nga permi nagadaba-daba kag nagaibwal.

Ang dungganon nga lima ka dekada nga mga kadalag-an sang Partido kag sang Rebolusyong Pilipino

Nga pipila lang ka lamharon nga proletaryong rebolusyonaryo ang nagtukod liwat sa PKP sadtong 1968 kag makahas nga namuno sa pagpadayon sa wala natapos nga pungsodnon-demokratikong rebolusyon sang Katipunan, sa ini pa lang isa na ka kalig-onan nga may dungganong istorikal nga kamalahalon sa ano man nga talaksan.

Ang kamatuoran nga ini wala untat nga ginasaulog kada tuig sa nagligad nga tunga-sa-siglo nagadugang nga mahimo ini nga mas madalom nga napagkit sa kasaysayan kag nagapamatuod gid sa pasahi nga rebolusyonaryo nga determinasyon kag kabakod sang Pilipinong proletaryo kag pumuluyo.

Sa sulod sang 50 ka malawig nga katuigan sang matutom nga paghimakas kontra imperyalismo, pyudalismo kag burukrata kapitalismo, ang Partido, hukbo sang banwa kag ang rebolusyonaryo nga nagahiliugyon nga prente nakatipon sang kusog, nagataas ang kinaalam, kag nakaangkon sang kumpyansa kag suporta sang malapad nga pumuluyo.

Ang pagtuhaw sang Partido, sang tanan-nga-bahin nga pag-uswag sini kag ang ikasarang sini nga lab-uton ang sunod-sunod nga kadalag-an nangin posible paagi sa husto nga aplikasyon kag integrasyon sang teoretikal nga giya sang MLM sa kongkreto nga kahimtangan sang sosyedad sa Pilipinas kag sa kongkreto nga praktika sang rebolusyong Pilipino.

Gintuhay sang Partido ang duha ka halintang sang rebolusyong Pilipino kag ginapatuman sini ang pangkabilugan nga linya sa pulitika sang demokratikong rebolusyon sang banwa paagi sa pangmalawigon nga inaway banwa nga nagauyat sa armadong paghimakas kag rebolusyonaryo nga nagahiliugyon nga prente bilang hinganiban.

Sa pagtib-ong sa prinsipyo sang demokratikong sentralismo, ginapaseguro sini ang pagtukod kag pagpabilin sa pinakasolido nga paghiliusa sang organisasyon.

Ang Partido madalom nga nakaugat sa kabuhi kag paghimakas sang Pilipinong mamumugon, mangunguma kag iban pa nga ginahimuslan kag ginapigos nga sahi kag sektor sa tanan nga 18 rehiyon sang pungsod.

Ang Partido absoluto nga nagapamuno sa mga rehiyonal nga kumand sa operasyon sang BHB nga yara na subong sa 17 ka rehiyon nga nagalab-ot sa 110 nga larangan gerilya kag ginakomposar sang pinakamabakod kag pinakaorganisado nga armadong rebolusyonaryong pwersa nga nabug-os sa kasaysayan sang Pilipinas.

Atubang sa brutal nga kontra-rebolusyonaryo nga kampanya nga sunod-sunod nga ginlunsar sa pito ka reaksyunaryo nga rehimen sa idalum sa kontrol sang imperyalismong US, ang Partido, hukbo sang banwa kag ang pumuluyo nangin baganihan sa pagpabilin nga komitido sa armadong rebolusyon nga karon ginakilala na bilang isa ka pinakamabakod kag malawigon sa kalibutan.

Yara ini sa lubas sang mga sandigan nga rebolusyonaryong organisasyon masa hasta sa mga lokal nga organo sa gahum pampulitika nga nagakomposar sa demokratikong gobyerno sang banwa sang mamumugon kag mangunguma nga may minilyon nga pumuluyo idalum sa iya pagdumala kag impluwensya.

Nagapanguna ini sa madamu nga porma sang paghimakas sang nagkalain-lain nga patriyotiko kag progresibo nga organisasyon kag alyansa – likom kag dayag, sa kaumhan kag sa kasyudaran, kag bisan sa gwa sang pungsod – nga nakalab-ot na sang signipikante nga mga kadalag-an sa pila ka dekada upod na ang makasaysayanon nga pagpalayas sa duha ka papet nga rehimen sadtong 1986 kag 2001.

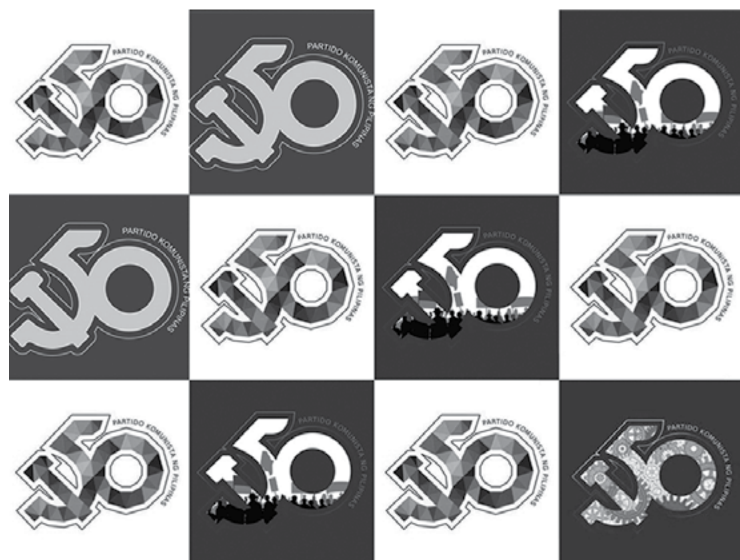
Ginapangibabawan sang Partido ang mga kahuyangan, ginatadlong ang mga kasaypanan, nagapapasik liwat kag nagamartsa pasulong paagi sa mapanahon nga praktika sang pagsaway kag pagsaway sa kaugalingon kag, kung kinahanglanon, paagi sa kampanya sa panadlong kasubong sa Ikaduha nga Dungganong Kahublagan Panadlong sadtong 1990's nga desaysibo nga nagsikway sa mayor nga "wala" kag tuo nga mga oportunistang kasaypanan.

Ang madinalag-on nga paglunsar sang Ikaduha nga Kongreso sang Partido sadtong 2016, nga nagratipika sa mga amyenda sa Konstitusyon sang PKP kag Programa sang Demokratikong Rebolusyon sang Banwa kag nagpili sa bag-o nga pamunuang sentral, isa ka klaro nga prohiba nga ang Partido solidong nagpabilin nga rebolusyonaryong kuta sang Pilipinong proletaryo kag pumuluyo.

Paagi sa determinado nga paglunsar kag pagpauswag sa pangmalawigon nga inaway banwa kag sa hugot nga pagtib-ong sa linya kontra sa modernong rebisyunismo, ang rebolusyong Pilipino nagaserbi bilang iwag para sa tanan nga pigos nga pumuluyo sa kalibutan kag sa internasyunal nga proletaryo, nga daku ang naamot sa pagpaabante sang kalibutanon nga anti-imperyalistang paghimakas kag sa teorya kag praktika sa kalibutanon nga proletaryong rebolusyon.

Ang dungganon nga ideolohikal, politikal kag organisasyonal nga mga panikang sang Partido sa nagligad nga 50 ka tuig nagdul-ong sa rebolusyonaryong pwersa kag pumuluyo sa pinakamabakod nga sadsaran halin diin padayon nga makasulong paagi sa dalagkung tikang pasulong sa masunod nga katuigan tubtob sa makumpleto ang demokratikong rebolusyon sang banwa kag masugdan ang sunod nga halintang sang sosyalistang rebolusyon.

Ang masanag nga mga kadalag-an sang Partido kag ang malig-on nga rebolusyonaryong diwa kag legasiya sini nagahatag inspirasyon sa pumuluyo sa madalom nga paagi nga bisan ang paghari sang pasistang teror kag pagpaniplang nga malapnagon subong sa pungsod indi makapugong sa ila sa paghandum kag pakig-away para sa palaabuton sang matuod-tuod nga pungsodnon kag pangkatilingbanon nga kahilwayan.

Ang nagalala nga tagumatayon nga krisis sang mala-kolonyal kag mala-pyudal nga nagahari nga sistema kag ang paghari sang pasistang teror kag pagpatalang sang rehimeng US-Duterte

Ang Partido magasulod sa ika-anum nga dekada sini sa tunga sang mas labe pa nga mapanghangkat nga panahon para sa proletaryadong Pilipino kag pumuluyo.

Ang pangkabilugan nga krisis sang pangkalibutanon nga sistemang kapitalista padayon nga nagalala kadungan sang paglab-ot sa lain kalala kag makahalalit nga putukputokan sang tagumatayon nga krisis sang mala-kolonyal kag mala-pyudal nga lokal nga nagahari nga sistema.

Sa ila puluan ka milyon, ang pumuluyo sa subong mas pa nga ginapaantos, kag kada adlaw dugang pa nga ginabawian bisan sang pinakagamay na lang nga palangabuhian. Ginapaluhod pa gid sila sa kahadlok, diin ginatos kalibo sa ila ang ginapaagom sang tanan nga sahi sang pagpanglapas sa kinamatarung sa maka-alarma nga brutal nga pamaagi kag sa pinakagarapal nga pagpang-abuso nga wala sang paghinulsol.

Ina nga makasilidni nga padron sang pagpanghimulos kag pagpamigos nabatyagan sa Negros pareho sa diin man nga bahin sa Pilipinas.

Ang dalagkuan nga ekonomiya sang *monocrop sugarcane* sang isla, nga kontrolado sang dalagku kag despotiko nga agalon mayduta nga daw pinakakonsentrado sa isa lang ka heyograpikal kag sosyal nga kahimtangan, nagaimposar sa mayorya sang pumuluyo sang isa ka wala-katapusan nga siklo sang kaimolon.

Si Joel Abong, ang bata nga ehemplo sang kapigaduhon kag gutom sa Negros sa tunga-tunga sang 1980s, mahimo nga madugay na nga napatay, apang nagpabilin siya nga buhi nga handumanan sa nakapagkit nga pag-antus sang Negrosanon kag sang wala-katapusan nga kalalat-an sang tiempos muertos.

Sa tanan nga mga probinsya sa pungsod, ang Negros Occidental kag Negros Oriental ara sa ikaduha kag ikaapat nga ihap sang damo nga pumuluyo nga nangabuhi sa tuman nga kapigaduhon.

Gindabukan ang kagutom sa siniglo nga pagpabor sa mga pananom nga pang-eksport kag indi-pagkaon sa agrikultura. Sa masubra 800 kalibo ektarya sa agrikultural nga duta, indi magnubo sa 221 kalibo ektarya ang nakareserba para sa tubo, samtang 138 kalibo ektarya ang humayan kag 102 kalibo ektarya ang natamnan sang mais.

Kalabanan sa mga mangunguma kag mamumugon sa uma wala nagapanag-iya sang kadutaan nga ginataliuma sa ila mga pamilya sa pila na ka henerasyon. Matapos ang masobra 46 ka tuig, 128 kalibo ektarya sa 430 kalibo ektarya sang isla nga gintalana nga ipaidalum sa

Comprehensive Agrarian Reform Program ukon CARP, nagpabilin nga wala ginpanagtag sang bogus nga programa sa repormang agraryo sang mga reaksyunaryo nga rehimen, halin sa Presidential Decree 27 ni Marcos hasta sa CARPER ni Benigno Aquino III.

Ang monopolyo sa duta pinakaathag sa katubuhan. Sa mga hasyenda sang katubhan nga naglab-ot sa 100 ektarya pataas, masobra 43 kalibo ektarya ang kontrolado lamang sa 269 ka mga agalon mayduta, nga ang pipila ka indibiwal nagapanag-iya sang duta sa liboan ka ektarya. Samtang ang tignapulo kalibo nga ginatawag nga benepisyaryo sa reporma sa duta, kalabanan nagaantus na lang sa halos indi makalab-ot sa isa ka ektarya.

Bisan ang mga mangunguma nga nahatagan na sang *certificate of land ownership* ukon CLOA wala gid sang epektibo nga kontrol sa kadutaan nga kuno sila na ang nagapanag-iya, bangud sa, lakip sa iban pa nga rason, kakulang sa bastante nga suportang serbisyo nga mangin bulnerable sila sa sistemang arendo, *block farming* kag iban pa nga eskema sang agalon mayduta sa katuyuan nga ikonsentra ang magagmay nga kadutaan balik sa mga dalagku nga agalon mayduta.

Lapnagon ang kakulang sa trabaho, istable man ukon indi. Kalabanan sa mga mamumugon wala makabaton sang legal nga ginmandato nga minimum nga sweldo, kag wala gid sila makabaton sang sosyal nga benepisyo nga para sa ila. Ang malala, sa ginatawag nga sistemang pakyaw nga pinaka-kinaandan nga areglo sa trabaho sa hasyenda, ang mamumugon sa uma makabaton lang sang diutay nga P50 kada adlaw sa kalabanan.

Ang kabuhi kag palangabuhian sang pumuluyong Negrosanon mas mabutang sa katalagman paagi sa paghatag sang kinamatarung sa pagmina sa dumuluong nga monopolyo kapital kag lokal nga kumprador nga may kahilabtanan sa masobra 58 kalibo ektarya nga ang kadam-an yara sa Cauayan-Hinobaan-Ilog-Candoni-Kabankalan-Sipalay ukon CHICKS erya sang isla.

Mas pa nga makabalaka sa gilayon, ang bilog *monocrop* nga ekonomiya sang isla ginalauman nga makaagum sang daku nga kabudlayan tungod sa agresibong neoliberal nga duso karon sa pagbukas sa merkado sang Pilipinas dira sa pagbaha sang imported nga kalamay.

Sa pagkamatuod, ang reaksyunaryong rehimen ni Rodrigo Duterte nakapokus sa pagsunod sa mga neoliberal nga dikta sa ekonomiya sang iya amo nga imperyalista. Ginapasiguro sini ang wala-katapusan nga pagkaatrasado sang mala-pyudal nga ekonomiya sang pungsod kasubong sa tanan nga nagliligad nga mga papet nga rehimen sang neokolonyal nga estado sang Pilipinas.

Sa pihak nga bahin, ang pagkapapet ni Duterte may ara gid mga kinatuhay sa iya ginasundan nga mga presidente. Samtang nagapabilin nga masinulondon kag nagapaulipon sa US sa wala pat-od nga kasugot, partikular nga determinado man si Duterte nga mangin mainabyanon sa imperyalismong China para sa kasiguradohan.

Bisan ano pa man, sa hanay sang lokal nga oligarkiya, si Duterte mismo, ang iya pamilya kag iya mga kroni amo ang sigurado nga makabenepisyo sang pinakadagku gikan sa nagapadayon nga dumuluong nga pagpangawat kag pagpanghimulos sa pungsod, sa sistema sang *pork barrel*, kag upod na ang ilegal nga pagbaligyaanay sang droga, bangud sa posisyon sang pribilehiyo nga ila ginauyatan subong bilang nagaharing paksyon sang mahimuslanon nga sahi sang dalagkung kumprador, agalon mayduta kag burukrata kapitalista.

Samtang si Duterte napamatud-an nga wala sang kabulusgan kasubong sang sin-o man nga tirano kag kawatan.

Ang masingki nga kontradiksyon sulod sa hanay sang mga reaksyunaryong sahi, upod sang nagatubo nga kaakig sang pumuluyo kag sang ila nagabaskug nga pagkig-away, nagaduso kay Duterte nga mabuang sa paglagas sa absolutong gahum para sa iya kaugalingon, kag sa pinakakumpleto nga posibleng konsentrasyon sang burukratiko nga pagpangawat para sa iya dunot nga grupo sang oligarkiya, mga tinawo sa militar, warlords, kag mga dugay na nga naboksas nga wala na sang kredibilidad nga mga hepeng-kawatan sang mga nagliligad nga pasista kag papet nga rehimen.

Sa tabon sang pederalismo, kontra-terorismo kag ginatawag niya nga gyera kontra droga, kag upod ang dayag nga suporta sang US, si Duterte sa pagkamatuod nagahimo sang mga eskema agud maipatuman ang iya pasistang diktadura batok sa pumuluyo bisan ano pa man ang bili.

Ginapabilin niya ang wala-katapusan nga martial law sa Mindanao, kag ginaobligar ang Kongreso para sa ekstensyon sini sa kada oras nga malab-ot na ang natalana nga panahon sa pagpatuman. Sa maluya nga basehanan sang isa ka memo, gindeklara niya ang "state of lawless violence" sa Bikol, Eastern Visayas kag mga probinsya sang Negros, kag nahimo nga halos tunga sa tanan nga mga rehiyon sa pungsod yara na sa idalum sang laye militar ukon martial law. Sa tanan nga mga indikasyon, indi na magdugay nga ang martial law pormal na nga ideklara sa bug-os nga arkipelago.

Bisan pa man, ang de facto martial law, ang paghari sang pasistang teror kag binutig ni Duterte, makita na sa bilog pungsod sa subong.

Ang lubos nga represibo nga gahum sang Armed Forces of the Philippines (AFP) kag Philippine National Police (PNP) amo ang ginapahulag agud hadlukon ang pumuluyo, uyatan kag ikontrol ang pulitikal nga oposisyon, kag paagi sa nagalala nga mga insidente sang ekstra-hudisyal nga pagpamatay ukon EJK, pahipuson ang mga nagapanindugan kag nagabato.

Dugang pa, ang burukrasya sang pungsod sa subong halos militarisado na samtang nagapadayon ang sunod-sunod nga pagpapungko sa mga anay opisyal militar sa mga yabe nga posisyon sa gobyerno. Antes pa man ginpaggwa ang Executive Order 70, ang mga klaster sang mga ahensya sang gobyerno, mga yunit sang lokal nga administrasyon kag ang ila dapat sibil nga mga programa kag proyekto yara na sa proseso sang reoryentasyon agud makabagay sa kumand kag kontrol sang militar.

Sa konteksto sini sa gilayon, ang katuyuan sang martial law, de facto man ukon dayag nga gindeklarar, amo ang angkunon para sa rehimeng US-Duterte ang pinakadamo nga pwesto sa palaabuton nga 2019 midterm nga piniliay, agud hatagan ligwa ang pagpaseguro sa *charter change,* kag mahatagan sang wala-katapusan nga termino sa opisina si Duterte kag ang iya mga alyado.

Ginapatuman man ini sa todo-todo nga kontra-rebolusyonaryo nga gyera batok sa rebolusyonaryong armadong pwersa sa kaumhan kag sa demokratiko kag patriyotiko nga ligal nga kahublagan masa, ang pinakadeterminado nga kasumpung sang reaksyunaryo nga nagaharing sistema kag pinakaseryoso nga hangkat sa damgo sang pasistang diktadura ni Duterte.

Sa Negros, ginapadamo sang AFP ang presensya sang mga *peace and development teams* ukon PDT sa mga baryo nga sa kamatuoran, nagahalit gid sa matuod-tuod nga kalinong kag kauswagan dira. Gindugang ang duha ka lubos ka batalyon sadtong 2018, ang 15th kag 94th IB sang Philippine Army, kag nagsaad nga magadugang pa sila sang tropa sa isla halin sa Eastern Mindanao Command.

Malisyuso nga ginamarkahan sang rehimeng US-Duterte ang kolektibo nga produksyon sang pagkaon nga inisyatiba sang mga mamumugon sa uma sa land cultivation areas (LCA), bilang pronte kuno nga proyekto sa para pinansya sang BHB. Ginatulod sang rehimen sa publiko ang pagpaisog sa mga agalon mayduta nga magpasaka sang mga kriminal nga kaso batok sa nagaantus nga mangungumang Negrosanon nga nagaorganisa sang LCA kag nagapanawagan sang matuod-tuod nga repormang agraryo. Masaligan ini nga kakunsabo sang mga gamhanan nga agalon mayduta sa sunod-sunod nga pagpamatay sa mga lider-mangunguma.

Si Duterte kag ang iya pasista nga makinarya sa propaganda agresibo sa pagpalapta sa binutig nga lapas kuno sa laye, kriminal kag teroristang binuhatan ang paghimakas sang libuan ka mamumugon sa kampo para sa pagpataas sa sweldo, benepisyo, kag libre nga pagpanagtag sang duta. Ang mga lider mangunguma kag mga organisador ginahimong target indi lang sa pagpakalamaot kundi sa mas seryoso nga pahog sang ekstra-hudisyal nga pagpamatay, pareho sa nahitabo sa abugado sang pumuluyo nga si Benjamin Ramos sadtong Nobyembre.

Ang mga militanteng organisasyon sang mangunguma kag ang rebolusyonaryong kahublagan ang ila malisyoso nga ginabasol sa Sagay Masaker agud dasig nga hatagan rason ang padayon nga pagpamatay nga may basbas sang estado paagi sa ila ginatawag nga "all-out war" kakombina sa martial law sa isla nga epektibo na nga ginpatuman sa Memorandum Order 32 sang Malacañang.

Si Dutterte napamatud-an nga wala sang kabulusgan kasubong sang sin-o man nga tirano kag kawatan

Si Duterte, ang tirano nga ginalamon sang iya hingamo nga mangin diktador, isa man ka manipulador nga tuman ka mapanghalit kag manugpatalang nga sahi, ini nga kinaiya iya lang gid kag iya gingamit sa pagpakamalaot sa iya mga kaaway kag sa tinguha nga magpalapta sang kinagamo agud itago ukon hatagan rason ang iya mga krimen batok sa pumuluyo.

Ang nagadaku nga anti-Duterte nga kahublagan masa kag ang nagapadayon nga inaway banwa

Ang kamatuoran nga isa ka buang-buang kag manugpatay ang nagapungko sa karon sa Malacañang nagakumpirma lamang nga ang mga reaksyonaryo nga sahi indi na makapamuno sa daan nga pamaagi.

Samtang ang mala-kolonyal kag mala-pyudal nga nagaharing sistema padayon nga nabuyagyag sa iya pinakadunot nga ubud, mas labe na nga ginahakos sang pumuluyo sa karon ang demokratikong rebolusyon sang banwa. Kay sa kasubong sini nga panahon sang kadudulman mangin pinakaklaro ang kasanag sang rebolusyonaryo nga alagyan.

Ang pumuluyo mangin pila ka beses nga mas maisog sa pagtindog para sa paghimakas, karon nga kahibalo sila nga ang rebolusyunaryong kahublagan para sa matuod-tuod nga pungsudnong kahilwayan kag demokrasya ginapangunahan sang isa ka organisasyon sang pinakamuklat-sa-sahi nga mga rebolusyonaryo nga tunay nga nagadampig sa ila.

Subong man, sa tunga sang damo nga signipikante nga pamaagi sa pagdumdum sa anibersaryo sang ila pinalangga nga Partido, ang proletaryadong Pilipino kag pumuluyo nagaisa sa pinakaimportante nga pagsaulog paagi sa pagmartsa pasulong nga wala sang kahadlok sa pakig-away kag pagrumpag sa pasistang tiraniya sang rehimeng US-Duterte.

Ang tiraniko nga nagaharing paksyon ni Duterte, mahimo lamang nga magtan-aw samtang lubos ang ila panginwala, halin sa ila tindogon nga arogansya ukon tungod sa pagkahisa kag kahadlok.

Ang BHB, sa bahin man sini, may ara sang tanan nga rason agud saulogon ang bulawanon nga tuig sang partido nga nagtukod kag absoluto nga nagapamuno sini. Ang Pulang hukbo, kung sa diin ginadeploy ang pinakamaayo nga kabataan sang pumuluyo, ginatan-aw ang iya sini palaaboton nga makasaysayanon nga ika-50 ka tuig tatlo ka bulan sugod sa karon. Halin sadtong Marso 29, 1969, ang PKP ang nagagiya sa BHB nga matungdan ang iya sini nga tahas bilang prinsipal nga instrumento sang demokratikong rebolusyon sang banwa para kasab-an, hublasan kag sa takda nga panahon, lubos nga dugmokon ang armadong aparato sang reaksyonaryo nga estado.

Sa maabot nga binulan, ang mga yunit sang AGC, dugangan pa sang milisya sang banwa, nagapreparar para sa pagpabaskug sang mga taktikal nga opensiba. Makaamot ini sa aton katuyuan nga mahatagan dungog ang ika-50 ka tuig sang mga rebolusyonaryong kadalag-an sang Partido, hukbo sang banwa kag pumuluyo sa dramatiko nga pamaagi.

Subong man mas hinanali nga mangin sabat ini sa hangkat nga panginbabawan ang sunson kag sustinido nga operasyong militar sang pasista kag mersenaryong AFP batok sa rebolusyonaryo nga kahublagan kag sa pumuluyo sa isla. Paagi sa hugot nga pag-uyat sang prinsipyo sang malaparon kag sunson nga gerilya nga pakig-away base sa nagalapad kag nagadalum nga baseng masa, ang rebolusyonaryo nga pwersa sa Negros dapat maka-amot subong sa pungsudnong pagpaninguha agud paslawon ang mapintas kag todo-todo nga kontra-rebolusyonaryong gyera sang rehimeng US-Duterte.

Sa kasubong sini nga panahon sg kadudulman mangin pinakaklaro ang kasanag sg rebolusyonaryo nga alagyan

Halin sa pag-uyat sa gahum ni Duterte sa tunga-tunga sang tuig 2016, ang Partido sa Negros nagapagpabakod sa BHB sa politiko-militar nga hambalanon. Nangin madinalag-on ini sa paglunsar sang armado nga taktikal nga opensiba batok sa pinakaabusado nga mga yunit sang AFP, PNP kag ila dugang nga pwersang paramilitar. Gin-implementar man sang BHB ang mga punitibo kag prebentibo nga desisyon sang rebolusyonaryong hukmanang banwa sa idalum sa demokratikong gubyerno sang banwa nga nakabase sa kaumhan.

Sugod Pebrero 2017 tubtob Nobyembre 2018, ang mga yunit sang BHB-AGC naglunsar sang indi magnubo sa 21 ka aksyon militar, kung sa diin ang tropa sang kaaway nakaangkon sang sobra 25 ka kaswalidad kag sa diin nakumpiska ang sobra 20 ka matag-as kag nugbo nga armas. Masobra 30 iban pa matag-as nga armas ang nakumpiska halin sa mga operatibang paniktik sang AFP kag PNP, mga despotikong agalon mayduta kag masupog nga kriminal nga elemento sa sobra 73 punitibo nga operasyon sang BHB.

Antes pa sini, sa masobra lima ka bulan nga pagdeklara sang unilateral ceasefire upod sa gobyerno ni Duterte, napamatud-an sang Partido ang iya mataas nga halintang sang katalum sa politika kag ginseguro sini nga ang BHB ginatuman ang iya salsalon nga disiplina sa mga obligasyon sini sa untat-lupok sa negosasyong pangkalinong ukon peace talks samtang maisugon nga nakig-away sa plano sang kaaway para iduso ang rebolusyunaryong pwersa pakadto sa pagkapasibo kag kapitulasyon.

Subong man, nabuhat sang mga rebolusyonaryo nga pwersa sa Negros ang pagpalapta sa balayon sang sosyal kag pang-ekonomiyang reporma nga ginaduso sang NDFP, paggamit sa malapad nga suporta sang tanan nga positibong pwersa, kag pagpauswag sa sumpay sini bisan sa mga elemento sang reaksyunaryo nga nagaharing sahi sandig sa prinsipyo sang rebolusyonaryo nga hilikuton sa nagahiliugyong prente.

Ang madinalag-on nga paghiwat sang Peace Forum sadtong Disyembre 2016 sa isa ka sonang gerilya sa sur sang Negros nga gintambungan sang lima ka libo nga masa nga tagasuporta kag alyado sang armadong rebolusyon, nagahatag pagtamod sa solidong pag-isa sang tanan nga rebolusyonaryong pwersa sa rehiyon kag sa naagum sini nga malapad nga suporta halin sa pumuluyo.

Halin sadtong 2016, ang BHB sa Negros nagahiwat sang politiko-militar nga paghanas para sa mga kumander kag hangaway sini, nagtukod sang bag-o nga lubos-panahon ukon FT nga yunit, kag nagdugang kabakud kag kapasidad sa mga pormasyon sang lokal nga milisya sa mga baryo, kag nagpalapad kag nagkonsolida sa nagatuhaw nga larangan gerilya samtang nagatukod sang mga bag-o nga larangan.

Sa pag-alagad sa mga direksyon nga gintalana sa subong sang Partido, kag paagi sa husto nga pag-aplikar sang anti-pyudal nga linya sa sahi kag mga prinsipyo sang s olido nga pag-organisa, madasig na nga ginatukod sa karon ang mga sandigan nga rebolusyonaryong organisasyon masa sang mangunguma, kababainhan kag pamatan-on kag mga lokal nga organo sang demokratikong gahum. Ginapataas man ang lebel sini taas pa sa lebel sang mga baryo para makasiguro ina, upod ang iban pa, nga ang mga kontra-pyudal kag kontra-pasista nga kampanyang masa kag paghimakas epektibo nga malunsar kag koordinado sa mas nagalapad nga sakop.

Samtang ang inaway banwa nagabugso sa kaumhan sang Negros kag sa iban pa nga bahin sang pungsod, ang legal nga demokratiko kag ang patriyotikong kahublagan masa sang mamumugon, mangunguma kag mga intelektwal sa urban, kag ang nagkalain-lain nga sektor sang malapad nga nagahiliugyong prente nga nagabato sa pasistang tiraniya, masupog nga korapsyon, pabug-at nga buwis, indi mapunggan nga pagtaas sang balaklon, kag ang doble nga pagtraydor sang rehimeng US-Duterte sang aton pungsodnong soberanya para sa US kag China, ginalauman nga ini nga pwersa maghabok pakadto sa kadalanan sa palaaboton nga mga bulan.

Ini sa husto nga tion magatulod kay Duterte pakadto sa kritikal nga punto sang pagkahamulag sa politika, nga mahimo siya nga hamulag bisan sa suporta sang iya tampad nga armadong pwersa, hasta sa ulihi nga mapatalsik ini sa poder.

Ini dugang pa nga makapaluya sa reaksyonaryong nagaharing sistema, samtang sa pihak nga bahin, ang rebolusyonaryong kahublagan padayon nga magabaskug.

Ang nagapadayon nga pagtipon sang rebolusyonaryong kusog sa militar kag politika, paagi sa integrado nga pagpatuman sang gerilya nga pakig-away, agraryong rebolusyon, kag pagtukod sang baseng masa, sa eksperto nga pag-uyat sa mga prinsipyo kag taktika sang rebolusyonaryo nga nagahiliugyong prente, kag ang wala untat nga pagdaku sang Partido pareho sa numero kag sa proletaryong ikasarang sa pagpamuno, kinahanglan para sa pagsulong sang pangmalawigon nga inaway banwa sa abanse nga bahin sang stratehikong depensiba nga halintang, pakadto sa halintang sang stratehikong pagkapatas kag mas taas pa.

Ang Partido kag ang demokratikong rebolusyon sang banwa sa Negros sa nagligad nga lima ka dekada

Ang ika-50 nga anibersaryo sa pagtukod sang PKP isa ka maayo nga panahon para tun-an ang kasaysayan sang rebolusyong Pilipino sa idalum sang husto nga giya kag pagpamuno sang Partido. Ini magahatag sa aton sang inspirasyon gikan sa mga naratibo sang kaisog, pagsakripisyo nga wala nagatamod sa kaugalingon, kag manggaranon nga leksyon nga malahalon sa pagpatuman sang aton mga rebolusyonaryong hilikuton sa subong. Ang mga pamatan-on kinahanglan mangin muklat nga manunubli sang rebolusyong Pilipino bangud ila ini nga rebolusyon. Samtang ang rebolusyonaryong pwersa kag pumuluyo sang Negros kinahanglan labi nga mahalon kag magtu-on halin sa kasaysayan sang rebolusyonaryong kahublagan sa isla.

Ang Negros, isa ka madugay na nga balwarte sang monopolyo sa duta kag sistemang hasyenda, nahimo nga pinakatambok nga duta para sa nagtuhaw nga bag-o nga demokratikong rebolusyon sadtong ulihi nga bahin sang dekada '60 kag temprano nga bahin sang dekada '70.

Paagi sa nagapanguna nga pagpaninguha sang mga proletaryong rebolusyonaryo halin sa pamatan-on kag kahublagan estudyante kag mga progresibo nga elemento halin sa sektor sang simbahan, ang militante nga demokratikong paghimakas sang masa sang pumuluyo sa Negros, ilabi na ang paghimakas sang mga mamumugon sa kampo kag mamumugon sa sentral, madinalag-on nga nagpanugod dungan sa hilikuton sa pagtukod sang Partido sa isla kag preparasyon sa malapad nga kaumhan para sa armadong rebolusyon.

Sa pagkomporme sa polisiya nga unahon ang mga mayor nga isla ukon "major islands first" policy sa pungsodnon nga pagpalapnag sang inaway banwa, ang armadong rebolusyon nag-abot sa Negros, ang ika-apat nga pinakadaku nga isla sa pungsod, sa temprano nga bahin sang 1969. Apang nag-angkon ini sang dagmit nga pag-atras bangud sa kasaypanan sa paglunsar sang mga aksyon militar antes pa matukod ang mga rebolusyonaryong baseng masa.

Upod ang mga leksyon nga natun-an halin sa panugod nga eksperyensya kag paagi sa maantuson nga hilikuton masa, mga breyktru sa kontra-pyudal nga paghimakas kag subong man sa madinalag-on nga punitibong aksyon batok sa pinakaginakaakigan nga mga despotikong agalon mayduta, natukod ang mga rebolusyonaryong baseng masa sadtong 1973 sa hanay sang mga imol nga mangunguma kag mga setler sa CHICKS (Cauayan-Hinobaan-Ilog-Candoni-Kabankalan-Sipalay) erya sang sur nga bahin sang Negros Occidental kag sa mga interyor nga baryo sa katambi nga mga banwa sang Negros Oriental sadtong 1976.

Sa idalum sang pinakamabudlay nga mapiguson nga kahimtangan sa gin-imposar sang rehimeng US-Marcos nga dayag nga pasistang paghari, ang likum nga kahublagan nagpaninguha kag ginpauswag ang demokratiko kag patriyotiko nga kahublagan masa sang sandigan kag iban nga mga sektor sa urban kag sa mga lugar nga ginpreparar para sa sonang gerilya. Ang progresibo nga diskurso sang simbahan kag ang lain-lain nga mga pormang kultural nagamit sa maksimum nga epekto sa pagpukaw, pag-organisa kag pagmobilisa sang masa para sa pungsodnon demokratiko nga paghimakas. Sang 1976, kadungan sang krisis sa industriya sang kalamay, ang masang Negrosanon nagpanugod sa hayagan nga pagpamatok sa puti nga kahadlok sang martial law paagi sa paglunsar sang mga pang-ekonomiya nga welga kag mga politikal nga demonstrasyon.

Ang estable nga pagtubo sang kahublagan masa sa urban sadtong dekada '70 tubtob sa tunga-tunga sang dekada '80 ang naghatag sa armadong rebolusyon sang amo man kaestable nga kuluhaan sang lubos-panahon nga mga pwersa halin sa mamumugon, estudyante, taong simbahan, manunudlo kag subong man sa hanay sang anay detenido politikal nga namobolisa sa tanan-nga-bahin nga pagpauswag sang mga larangan gerilya kag pagtukod sang mga bag-o nga larangan.

Sang 1986, ang organisado nga masa sa mga larangan gerilya naglab-ot na sa 140,000, samtang ang masa nga yara sa mga hasyenda kag sa mga haywey kag kabaybayunan naglab-ot sa mga 200,000.

Kabahin sa pinakalanog nga mga taktikal nga opensiba nga ginlunsar sang BHB sa isla sa sini nga panahon, amo ang reyd sadtong 1983 sa Visayan Maritime Academy sa Bacolod City nga nakakuha sang indi magnubo sa 300 ka matag-as nga kalibre sang riple, kag ang dungan nga mga reyd sadtong 1984 sa Scout Ranger Coy headquarters

kag municipal police station sa banwa sang Isabela nga naghakot sang total nga 70 ka matag-as nga kalibre sang riple kag pila ka armas nga *artillery.*

Ang armado kag legal nga paghimakas sang pumuluyo sa rehiyon naghatag inspirasyon kag nag-amot sa pungsodnon nga kahublagan nga kontra sa diktadura ni Marcos nga naglab-ot sa pagpalayas sa rehimeng US-Marcos sadtong 1986.

Sang 1988, ang tatlo ka distrito sa iloy nga larangan sang South West nga natukod sadtong 1981, nakapagpalapad na sang pila ka pilo, nag-ani sang pila ka larangan gerilya sa Central Negros, Northern Negros kag South East Negros nga epektibo nga nakasakop sa halos tanan nga distrito sang duha ka probinsya sang Negros o yara sa mga 2/3 sang bilog nga isla. Sa sini man nga tuig, ang BHB sa Negros naglab-ot na sa iya pinakataas nga ihap nga 800 lubos-panahon nga mga hangaway.

Samtang nakita sa dekada '80 ang wala tupong nga pag-abanse sang rebolusyonaryong kahublagan sa Negros, sa amo man sini nga panahon nga ang sayop nga linya ni Arturo Tabara kag sang iya rebisyunistang grupo sa Visayas Commission kag sa Negros Regional Party Committee nagpanugod sa pagporma kag sa ulihi gin-implementar sa rehiyon.

Ang konsepto sang stratehiko nga kontra-opensiba (SCO) nga ginaduso ni Tabara halin sa temprano nga bahin sang 1985 nagresulta sang grabe nga "wala" nga oportunistang kasaypanan sang adbenturismong militar, wala sa panahon nga regularisasyon sang BHB, kag insureksyonismo. Sini nagpadulong sa dramatiko nga paghuyang sang mga baseng masa sa kaumhan kag sa erya sang urban halin 1989 tubtob 1992, paghuyang sang rebolusyonaryong disiplina sang hukbo sang banwa, paglapta sang isterya nga kontra-impiltrador, kag gangsterismo. Bangud sini nga mga kahuyangan, ang armadong rebolusyonaryong pwersa kag masa sa rehiyon nangin partikular nga bulnerable sa atubang sang Oplan Thunderbolt, ang mabangis nga armadong kontra-rebolusyonaryong kampanya nga ginlunsar sa isla sadtong 1989.

Ang ika-10 Plenum sang Komite Sentral sang PKP sadtong 1992 nagsikway sang malala nga "wala" kag tuo nga oportunistang kasaypanan sang dekada '80, upod na adtong nakometer sa Negros kag naglunsar sang Ikaduha nga Dungganong Kahublagan Panadlong (IDKP). Samtang ang Tabara-Itabag nga grupo wala nagsuporta sa kahublagan panadlong kag sa baylo nagpalapta sang malisyoso nga mga intriga kontra sa sentral nga liderato sang Partido kag sang ulihi nagporma sang ila kaugalingon nga peke nga rebolusyonaryong partido kag hukbo, kag gin-upod nila ang daku nga ihap sang mga kadre kag pwersang gerilya.

Sang 1993, ang sentral nga liderato sang Partido nagporma sang Probisyunal nga Komiteng Tigpatuman sa Negros agud matipon kag maorganisa liwat ang Partido kag hukbo sang banwa sa rehiyon. Paagi sa pang-ideolohiyang edukasyon, pagsaway kag pagsaway sa kaugalingon kag ang pagsuma sang rebolusyonaryong eksperyensya, ang 70 ka lubos-panahon nga pwersa sang BHB kag mga kadre sang komite sang Partido sa urban nga nagpabilin nga komitido sa sandigan nga mga prinsipyo sang Partido, ginkonsolida kag ginmobilisa para mareyalisa ang katuyuan sang IDKP sa Negros.

Sa proseso sang pagbawi sang rebolusyonaryong baseng masa, ang armadong pwersa sang BHB kag ang demokratikong kahublagan masa nag-abanse liwat. Nabuhat ini sa pihak sang nag-una kag mabudlay nga hilikuton sa pag-atubang sa pwersa sang estado samtang dungan nga ginaatubang kag ginapamatukan ang mga malisyoso nga kabutigan kag aktwal nga armadong pagpang-atake sang mga rebisyunistang elemento sang paksyong Tabara-Itabag, nga sa ulihi nahublasan kag napamatud-an nga sila mismo ayhan mga ahente sang estado kag tagpangapin sa interes sang dalagkung agalon mayduta.

Ang kadalag-an sang IDKP sa isla makabig nga isa ka pinakasignipikante nga kadalag-an sang Partido sa Negros kay indi lang ini nangin desaysibo sa pagsalbar sang rebolusyonaryong kahublagan sa rehiyon kundi gindul-ong pa gid sini ang kahublagan pakadto sa isa ka paborable nga posisyon para sa padayon nga pagsulong.

Ang ika-50 nga anibersaryo sg PKP isa ka paborable nga panahon para sa mga proletaryong rebolusyonaryo sa Negros para sumahon kg tun-an ang ila eksperyensya, kg epektibo nga ipatuman ang mapang-away nga mga hilikuton nga gintalana sg programa sg Partido sa subong, kg magpadayon sa pagsulong sa tanan-nga-bahin nga paagi

Sang 1999, natukod ang bag-o nga Komiteng Rehiyonal sang Partido. Sa sini man nga panahon, tatlo ka magkaiping nga larangan gerilya ang natukod sa Central Negros. Antes pa sini, ang hepe nga tigpatuman sang Oplan Thunderbolt, si General Jarque, nagbaylo ukon nag-*defect* sa rebolusyonaryong kahublagan sadtong 1998. Ang napabaskog nga legal nga demokratikong kahublagan masa sa isla nag-amot man sa malapad nga nagahiliugyon nga prente nga nagpatalsik sa rehimeng US-Estrada sadtong 2001.

Sang 2005, madinalag-on nga nahiwat ang Rehiyunal nga Kumperensya sang Partido.

Ang hukbo sang banwa kag ang rebolusyonaryong baseng masa sa Negros maisog nga nanindugan sa sunod-sunod nga armadong kontra-rebolusyonaryong kampanya nga ginlunsar sang US-Arroyo kag US-Aquino nga mga rehimen. Napaslaw sang BHB sa kabilugan ang konsentrado nga atake sang indi magnubo sa 30 ka kompaniya sang AFP nga ginpadala sang rehimeng US-Aquino paagi sa Oplan Bayanihan kon sa diin ang isla kabahin sa mga pungsodnon nga prayoridad sini. Upod sa mga madinalag-on nga mga taktikal nga opensiba sang BHB sa panaho nga ini amo ang reyd sa CAFGU detatsment sa banwa sang Toboso sadtong 2010 nga nakakompiska sang 20 ka matag-as nga kalibre sang riple.

Samtang ang rebolusyonaryong pwersa kag masa sang Negros nagapakigbahin sa aton mga kaupdanan sa bug-os nga pungsod sa pagpaslaw sang tanan nga pagpaninguha sang rehimeng US-Duterte sa pag-imposar sang iya pasista nga diktadura, ang Partido determinado nga makapangibabaw sa partikular nga mga tendensiya kag kahuyangan sang konserbatismo, burukratismo kag emperisismo nga makasagabal sa padayon nga pag-uswag sang rebolusyon sa rehiyon.

Ang ika-50 nga anibersaryo sang PKP isa ka paborable nga panahon para sa mga proletaryong rebolusyonaryo sa Negros para sumahon kag tun-an ang ila eksperyensya, padalumon ang ila paghangop sa mga prinsipyo kag polisiya sang demokratikong rebolusyon sang banwa, kag epektibo nga ipatuman ang mapang-away nga mga hilikuton nga gintalana sang programa sang Partido sa subong, kag magpadayon sa pagsulong sa tanan-nga-bahin nga paagi.

